

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

Comisia politică externă și integrare europeană

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfînt 105

www.parlament.md

30 noiembrie 2016

CPE-6 nr. 53

RAPORT

la proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.595-XIV din 24 septembrie 1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova

(nr.146 din 15.04.2015 pentru lectura a II-a)

În rezultatul re-examinării prezentului proiect de lege, Comisia politică externă și integrare europeană anulează raportul CPE-6 nr.221 adoptat în ședința Comisiei din 17 noiembrie 2015 și constată următoarele.

Proiectul a fost examinat și adoptat în primă lectură în ședința plenară a Parlamentului din 31 iulie 2015.

Amendamentele, propunerile și obiecțiile parvenite în adresa Comisiei din partea deputaților în Parlament, comisiilor permanente ale Parlamentului și a Direcției juridice a Secretariatului Parlamentului au fost sistematizate și reflectate în sinteza anexată care este parte integrantă a raportului Comisiei.

Textul proiectului de lege a fost revizuit în întregime, ținându-se cont de obiecțiile și propunerile acceptate de Comisia politică externă și integrare europeană. Redacția nouă a proiectului este prezentată în anexă.

Luând în considerație faptul, că în varianta finală proiectul de lege a fost completat cu un nou articol, ce aduce modificări în Legea nr.419-XVI din 22.12.2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat, proiectul și-a schimbat denumirea în proiect de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Ținând cont de cele expuse, Comisia politică externă și integrare europeană propune Parlamentului adoptarea prezentului proiect de lege în a doua lectură.

Președinta Comisiei

Valentina BULIGA

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

pentru modificarea și completarea unor acte legislative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articolul I. - Legea nr. 595-XIV din 24 septembrie 1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 24-26, art. 137), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 2:

la noțiunea „*organul responsabil pentru încheierea tratatului*”, sintagma „departamentul sau alt organ central de specialitate al administrației publice” se substituie cu textul „altă autoritate administrativă centrală sau altă instituție abilitată”.

la noțiunea „*depline puteri*”, textul „emanând de la autoritatea competență a Republicii Moldova și desemnând” se substituie cu textul „eliberat de ministrul afacerilor externe și integrării europene, prin care se desemnează”;

se completează în final cu o noțiune nouă cu următorul cuprins:

„*asistență externă nerambursabilă* - asistență financiară și/sau tehnică externă primită cu titlu gratuit la nivel de stat, la nivel guvernamental sau la nivel interinstituțional din partea Uniunii Europene, statelor, organismelor financiare internaționale sau altor subiecți de drept internațional public, și care nu implică un angajament financiar din partea Republicii Moldova”.

2. La articolul 3, litera c) va avea următorul cuprins:

„c) ministerelor, altor autorități administrative centrale sau altor instituții abilitate ale Republicii Moldova - tratate interinstituționale”.

3. La articolul 7 alineatul (2) și la articolul 8¹ alineatul (1), după textul „specificate la art. 11 alin. (1)” se introduce textul „și art. 13 alin. (1) lit. d)”.

4. Articolul 11:

la alineatul (1) litera b) norma „tratate care fac necesară adoptarea unor legi noi sau revizuirea legilor în vigoare” în final se completează cu sintagma „cu excepția tratatelor privind acordarea asistenței externe nerambursabile”

5. Articolul 13:

alineatul (1) se completează cu litera d) cu următorul cuprins:

„d) tratatelor privind acordarea asistenței externe nerambursabile, dar care nu conțin și prevederi din domeniul altor tratate enumerate în art.11 alin. (1) lit. b)”;

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Semnarea tratatelor internaționale specificate la alin. (1) din prezentul articol necesită eliberarea deplinelor puteri și poate avea loc după adoptarea deciziei privind aprobarea semnării tratatului internațional în formă simplificată, în conformitate cu art. 8¹ al prezentei legi.”

6. La articolul 16, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Clauza privind aplicarea provizorie a tratatului internațional sau a unei părți a acestuia de la data semnării se acceptă în baza deciziei privind aprobarea semnării tratatului, în conformitate cu art. 8¹ al prezentei legi.”

7. La articolul 21 alin. (2), art.23 alin. (4) și art. 24 alin. (2) cuvântul „departamente” se substituie cu sintagma „alte autorități administrative centrale sau alte instituții abilitate” la cazul corespunzător.

8. Articolul 23 se completează în final cu alineatul (6) cu următorul conținut:

„(6) Guvernul prezintă Parlamentului semestrial, către 15 martie și 15 septembrie, informația privind implementarea tratatelor internaționale de asistență externă nerambursabilă la care Republica Moldova este parte.”

Articolul II. – Legea nr. 419-XVI din 22.12.2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.397-399, art.704), cu modificările și completările ulterioare, se completează după cum urmează:

Articolul 3 alin. (2) se completează în final cu următoarea propoziție:

„Înainte de inițierea negocierilor, contractul de împrumut de stat extern se avizează în mod obligatoriu de către Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene.”

Articolul III. - în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Guvernul va aduce actele sale normative în concordanță cu aceasta.

Președintele Parlamentului

SINTEZA

Amendamentelor, propunerilor și obiecțiilor la proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 595-XIV din 24.09.1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova

(nr. 146 din 15.04.2015)

Nr. crt.	Textul părții constitutive a actului legislativ în vigoare care se propune a fi modificat, completat sau abrogat	Textul părții constitutive a proiectului de lege la care se propun amendamente, propunerii, obiecții	Autorul amendamentului, propun., obiecției	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Rezultatul examinării de către comisia sesizată în fond
1	2	3	4	5	6
1.	Articolul 2. Noțiuni principale	<u>Art.I, p.1:</u> Articolul 2: se completează în final cu o noțiune nouă cu următorul cuprins: „asistență externă nerambursabilă – asistență financiară și/sau tehnică externă primită cu titlu gratuit la nivel de stat, la nivel guvernamental sau la nivel interinstituțional din partea Uniunii Europene, statelor, organismelor financiare internaționale sau altor subiecți de drept internațional public, inclusiv care implică o contribuție financiară din partea Republicii Moldova”.	CPEIE la propunerea domnului deputat V.Ghilețchi DGJ	În vederea respectării conformității legii cu prevederile art.66 lit. h) și lit. i) din Constituție, tratatele de acordare a asistenței externe nerambursabile care implică o contribuție financiară din partea Republicii Moldova, adică presupun obligații de cofinanțare sau o altă implicare bugetară din partea Republicii Moldova, urmează să fie prezentate Parlamentului spre ratificare în modul stabilit. În acest context, noțiunea de „asistență externă nerambursabilă” din proiectul de lege se propune a fi redactată, astfel încât să includă doar asistența externă primită cu titlul gratuit și care nu implică un angajament financiar din partea Republicii Moldova. Considerăm că în noțiunea de „asistență externă nerambursabilă”, specificată în proiectul de lege, nu este pe deplin elucidat sensul sintagmei „contribuția financiară din partea Republicii Moldova”. ...	Se acceptă Art.I, p.1 din proiect, noțiunea de <i>asistență externă nerambursabilă</i> va avea următorul conținut: „asistență externă nerambursabilă – asistență financiară și/sau tehnică externă primită cu titlu gratuit la nivel de stat, la nivel guvernamental sau la nivel interinstituțional din partea Uniunii Europene, statelor, organismelor financiare internaționale sau altor subiecți de drept internațional public, și care nu implică un angajament financiar din partea Republicii Moldova”. Se acceptă Noțiunea a fost redactată

				Astfel, încadrarea „implicării unei contribuții financiare din partea Republicii Moldova” în noțiunea de asistență externă nerambursabilă, în viziunea noastră este greșită.	
2.	Articolul 2. Noțiuni principale <i>depline puteri</i> – document emanând de la autoritatea competență a Republicii Moldova și desemnând una sau mai multe persoane împuternicite să reprezinte statul pentru negocierea, adoptarea sau autentificarea textului unui tratat internațional, pentru a exprima consimțământul Republicii Moldova de a fi legată printr-un tratat sau pentru a efectua oricare alt act cu privire la tratat;	<u>Art.I, p.1.:</u> Articolul 2: la noțiunea „ <i>depline puteri</i> ”, textul „emanând de la autoritatea competență a Republicii Moldova și desemnând” se substitue cu textul „eliberat de ministrul afacerilor externe și integrării europene, prin care se desemnează”;	DGJ	În redacția propusă, considerăm că, se acordă o semnificație mai restrinsă noțiunii de <i>depline puteri</i> fiind omis faptul că, ministrul afacerilor externe și integrării europene, potrivit legislației în vigoare, eliberează <i>deplinele puteri</i> conform deciziei privind inițierea negocierilor și conform deciziei privind aprobarea semnării tratatului internațional.	Nu se acceptă Redacția propusă în proiect aduce noțiunea de <i>depline puteri</i> în concordanță cu art.9 alin.(I) din lege, care prevede expres că <i>deplinele puteri</i> se eliberează de către ministrul afacerilor externe și integrării europene conform deciziei privind inițierea negocierilor și conform deciziei privind aprobarea semnării tratatului internațional.
3.	Articolul 3. Categoriile tratatelor internaționale Tratatele internaționale se încheie în numele: a) Republicii Moldova – tratate interstatale; b) Guvernului Republicii Moldova – tratate interguvernamentale; c) ministerelor sau departamentelor Republicii Moldova – tratate interdepartamentale. Articolul 2. Noțiuni principale <i>organul responsabil pentru încheierea tratatului</i> – ministerul, <u>departamentul</u> sau alt organ central de specialitate al administrației publice a Republicii Moldova, de atribuțiile directe ale căruia, conform legislației, ține pregătirea tratatului internațional sau care este împuternicit pentru aceasta de Președintele Republicii Moldova sau de Guvernul Republicii Moldova; Articolul 21. Interpretarea tratatelor internaționale (2) Poziția părții moldovenești față de interpretarea tratatului internațional, în cazul eventualelor contradicții dintre părțile la tratat,	<u>Art.I, p.2:</u> La articolul 3 litera c) va avea următorul cuprins: c) ministerelor sau altor autorități administrative centrale ale Republicii Moldova – tratate interinstituționale.	CPEIE la propunerea doamnei deputat V.Buliga	Instituțiile de stat care nu fac parte din componența Guvernului, dar sunt abilitate prin lege să încheie tratate interinstituționale, de asemenea, urmează să fie enumerate la litera c) din art.3. DGJ La art.I pct.2 din proiectul de lege, în contextul substituirii sintagmei „sau departamentele Republicii Moldova” cu sintagma „sau altor autorități administrative centrale”, întru asigurarea unei reglementări uniforme, ar trebui să se intervină legislativ și asupra art.2 la definirea termenului de organ responsabil de încheierea tratatului, art.21 alin.(2), art.23 alin.(4), precum și asupra art.24 alin.(2) din actul normativ de bază, care utilizează în continuare termenul „departament”.	Se acceptă Art.I, p.2 din proiect va avea următorul conținut: „2. La articolul 3, litera c) va avea următorul cuprins: „c) ministerelor, altor autorități administrative centrale sau altor instituții abilitate ale Republicii Moldova – tratate interinstituționale”. Se acceptă

se determină luîndu-se în considerare opinia altor ministere și departamente, de atribuțiile cărora ține obiectul tratatului, precum și opinia Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova.

Articolul 23. Asigurarea executării tratatelor internaționale

(4) Ministerele și departamentele de atribuțiile directe ale cărora ține executarea prevederilor tratatului internațional informează Guvernul Republicii Moldova asupra problemelor, pe care le implică aplicarea tratatului, în vederea soluționării lor operative în deplină concordanță cu interesele Republicii Moldova și cu normele dreptului internațional.

Articolul 24. Propunerile cu privire la suspendarea, denunțarea sau stingerea tratatelor internaționale

(2) Propunerile cu privire la suspendarea, denunțarea sau stingerea tratatelor internaționale sunt pregătite de către organul responsabil pentru încheierea tratatului, de comun acord cu ministerele și departamentele de atribuțiile cărora ține obiectul tratatului, și sunt prezentate autorităților menționate la alin.(1) lit.a) și b) din prezentul articol prin intermediul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova.

4.	<p>Articolul 11. Tratatele internaționale prezentate Parlamentului spre examinare</p> <p>(1) Parlamentul Republicii Moldova decide asupra ratificării, acceptării, aprobării sau aderării Republicii Moldova la:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) tratatele internaționale încheiate în numele Republicii Moldova; b) tratatele internaționale care sunt semnate la nivel de guvern și se încadrează în una din următoarele categorii: <ul style="list-style-type: none"> - tratate de pace; - tratate politice sau care implică un angajament politic; - tratate cu caracter militar, care vizează 	<u>Art.1, p.3, p.4 și p.5:</u> p.4. <p>Articolul 11 se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:</p> <p>„(1¹) Toate tratatele privind acordarea asistenței externe nerambursabile, dar care nu conțin și prevederi din domeniul altor tratate enumerate în alin. (1) lit. b), cu excepția celor care presupun adoptarea unor legi noi sau revizuirea legilor în vigoare. De asemenea, pentru uniformitate în redactare apreciem necesară înlocuirea sintagmei „care presupun” cu sintagma „care fac</p>	DGJ	<p>La art.1 pct. 4 din proiectul de lege, în redacția propusă, soluția legislativă poate genera interpretări eronate vizavi de exceptarea de la consultarea Comisiei politică externă și integrare europeană atât a tratatelor privind asistența externă nerambursabilă cât și a tratatelor care presupun adoptarea unor legi noi sau revizuirea legilor în vigoare. De asemenea, pentru uniformitate în redactare apreciem necesară înlocuirea sintagmei „care presupun” cu sintagma „care fac</p> <p>Se acceptă A vedea redacția propusă de CPEIE</p>

<p>capacitatea de apărare a Republicii Moldova, problemele dezarmării sau ale controlului internațional asupra armamentului, asigurarea păcii și securității;</p> <ul style="list-style-type: none"> - tratate cu privire la teritoriu; - tratate care fac necesară adoptarea unor legi noi sau revizuirea legilor în vigoare; - tratate care vizează participarea Republicii Moldova în organizațiile internaționale; - tratate care implică un angajament finanțier; - tratate care vizează statutul persoanelor, drepturile și libertățile fundamentale ale omului; - orice tratată a căror ratificare este specificată în dispozițiile acestora. 	<p>noi sau revizuirea legilor în vigoare, nu necesită a fi prezentate Parlamentului spre examinare și se încheie în condițiile prevăzute în art. 13 al prezentei legi.”</p>		<p>necesară”. La fel, la art.I pct.4 din proiect, sintagma „cu excepția celor care presupun adoptarea unor legi noi sau revizuirea legilor în vigoare” va fi în contradicție cu prevederile art.11 alin.(1) lit.b) din Legea privind tratatele internaționale.</p>
<p>Articolul 13. Tratatele internaționale în formă simplificată</p> <p>(1) Încheierea tratatelor internaționale în formă simplificată are caracter de excepție și este autorizată în cazul:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) tratatelor a căror realizare revine Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova; b) tratatelor încheiate în vederea realizării unor tratate deja intrate în vigoare; c) tratatelor încheiate pe un termen de pînă la un an și care nu implică un angajament finanțier. 	<p>p.5. alin.1</p> <p>Articolul 13: alineatul (1) se completează cu litera d) cu următorul cuprins:</p> <p>„d) tratatelor privind acordarea asistenței externe nerambursabile”;</p>	<p>CPEIE la propunerea deputatei V.Buliga</p>	<p>Deoarece încheierea tratatelor de asistență externă nerambursabilă, indiferent de condiții, implică în mod absolut inevitabil și revizuirea legilor în vigoare, și anume a legii bugetului de stat atât la compartimentul de venituri cât și la compartimentul de cheltuieli, iar art.11 lit.b) din legea 595/1999 prevede ratificarea “tratatelor care fac necesară adoptarea unor legi noi sau revizuirea legilor în vigoare”, considerăm necesar a revizui conținutul punctelor 4 și 5 din proiect pentru a elmina contradicția dintre normele legale existente și normele propuse de proiect.</p>
			<p>Se acceptă Art.1, p.4. din proiect va avea următoarea redacție: „4. Articolul 11: la alineatul (1) litera b) norma „tratate care fac necesară adoptarea unor legi noi sau revizuirea legilor în vigoare” în final se completează cu sintagma „cu excepția tratatelor privind acordarea asistenței externe nerambursabile”</p> <p>Art.1, p.5., alin.1 din proiect va avea următorul conținut: „5. Articolul 13: alineatul (1) se completează cu litera d) cu următorul cuprins: „d) tratatelor privind acordarea asistenței externe nerambursabile, dar care nu conțin și prevederi din domeniul altor tratate enumerate în art.11 alin. (1) lit. b)”;</p>

	Articolul 7. Inițierea negocierilor (2) Președintele Republicii Moldova sau Guvernul Republicii Moldova adoptă decizia cu privire la inițierea negocierilor. În cazul tratatelor internaționale <u>specificate la art.11 alin.(1)</u> , adoptarea deciziei cu privire la inițierea negocierilor este precedată de consultarea Comisiei politică externă și integrare europeană a Parlamentului.	p.3 La articolul 7 alineatul (2) și la articolul 8 ¹ alineatul (1), după textul „specificate la art. 11 alin. (1)” se introduce textul „ și art. 11 alin. (1) ”	La articolul 7 alineatul (2) și la articolul 8 ¹ alineatul (1), după textul „specificate la art. 11 alin. (1)” se introduce textul „ și art. 13 alin. (1) lit. d ”.	În contextul modificărilor propuse la art.1 p.4 și p.5 din proiect, se impune amendarea p.3 al art.1 din proiect. Astfel, adoptarea deciziei cu privire la inițierea negocierilor și semnarea tratatelor privind acordarea asistenței externe nerambursabile va fi precedată de consultarea Comisiei politică externă și integrare europeană a Parlamentului.
	Articolul 8¹. Aprobarea semnării (1) În cazul tratatelor internaționale <u>specificate la art.11 alin.(1)</u> , dacă textele negociate ale acestora conțin diferențe de fond (diferențe care țin de obiectul de reglementare, de subiecții, drepturile și obligațiile acestora) față de textele asupra căror au fost inițiate negocierile, semnarea tratatului internațional este precedată de consultarea Comisiei politică externă și integrare europeană a Parlamentului.			
5.	Articolul 23. Asigurarea executării tratatelor internaționale	CPEIE la propunerea domnului deputat V.Ghilețchi DGJ	Propunem introducerea în proiectul de lege a unei norme, care va stabili mecanismul de control parlamentar asupra executării tratatelor de <i>asistență externă nerambursabilă</i> Considerăm necesar de a stabili un mecanism de control din partea Parlamentului... art.23 din Legea privind tratatele internaționale se va completa în final cu alin.(6) care va avea următorul conținut: “Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene prezintă anual Parlamentului, către 15 martie, Raportul privind implementarea anuală a tratatelor internaționale de asistență externă nerambursabilă”.	Se acceptă Articolul 1 din proiect se completează cu o dispoziție nouă: „Articolul 23 se completează în final cu alineatul (6) cu următorul conținut: „(6) Guvernul prezintă Parlamentului semestrial, către 15 martie și 15 septembrie, informația privind implementarea tratatelor internaționale de asistență externă nerambursabilă la care Republica Moldova este parte.” Se acceptă A vedea redacția propusă de CPEIE

6. Lege nr. 419/22.12.2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat Articolul 3. Prevederi generale privind datoria de stat (2) Contractele de împrumut de stat externe și hotărîrile de acordare a garanțiilor de stat se aprobă de Parlament, cu excepția hotărîrilor de acordare a garanțiilor de stat în condițiile alin.(1) litera f) al prezentului articol, care se aprobă de Guvern.		DGJ CPEIE la propunerea doamnei deputat V.Buliga	<p>Întru evitarea unor interpretări eronate ce țin de procedura ratificării de către Parlament a unor acorduri internaționale și a unor contracte de împrumut de stat externe, propunem de a completa articolul 2 din Legea nr.595/1999 în final, cu o noțiune nouă cu următorul conținut:</p> <p>”Contract de împrumut de stat extern reprezintă un acord încheiat de către statul sau Guvernul Republicii Moldova, precum și de ministere sau alte autorități ale administrației publice centrale cu instituții financiare sau alte entități ce nu au calitatea de subiect de drept internațional. Contractele de împrumuturi de stat externe se aprobă de către Parlament în condițiile Legii nr.419 din 22.12.2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat”</p> <p>Având în vedere multiplele cazuri de încălcare a procedurii de prezentare a contractelor de împrumut de stat externe pentru ratificare în Parlament, se propune de a amendă Legea nr.419-XVI din 22.12.2006 <i>cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat</i> prin reglementări specifice care ar stabili o procedură clară de înaintare a proiectelor în cauză spre examinare în Parlament. Astfel, o condiție obligatorie la etapa pregătirii proiectului de lege va fi obținerea avizului din partea Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, care va defini clar din ce</p>	<p>Se acceptă ideea</p> <p>Se va modifica Legea nr. 419-XVI din 22.12.2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat. A vedea redacția propusă de CPEIE.</p> <p>Se acceptă</p> <p>Proiectul se completează cu un nou articol II, având următorul conținut:</p> <p>„Articolul II. – Legea nr. 419-XVI din 22.12.2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.397-399, art.704), cu modificările și completările ulterioare, se completează după cum urmează:</p> <p>Articolul 3 alin. (2) se completează în final cu următoarea propoziție:</p> <p>„Înainte de inițierea negocierilor Parlamentului, contractul de împrumut de stat extern se avizează în mod obligatoriu de către Ministerul Afacerilor Externe și Integrării</p>
--	--	---	--	--

			categorie respectiv	face parte tratatul	Europene.”
7.			CEB la propunerea domnilor deputați Șt.Creangă și Gh.Mocanu	Semnarea tratatelor internaționale care se referă la acordarea asistenței externe nerambursabile să fie precedate suplimentar și de consultarea Comisiei economie, buget și finanțe a Parlamentului	Articolul II din proiect devine Articolul III. Nu se acceptă Inițierea negocierilor, precum și semnarea tratatelor internaționale care se referă la acordarea asistenței externe nerambursabile, precum și celorlalte tratate, potrivit art.art.7 și 8 ¹ din legea nr.595/1999, este precedată de consultarea Comisiei politică externă și integrare europeană a Parlamentului. Consultarea suplimentară cu altă Comisie va îndelunga întreg procesul de pregătire a tratatului pentru semnare, ceea ce contravine scopului general al proiectului.
8.			CEB la propunerea domnilor deputați Șt.Creangă și Gh.Mocanu	Tratatele care se referă la acordarea asistenței externe nerambursabile care implică o contribuție financiară din partea Republicii Moldova să fie prezentate Parlamentului spre ratificare în modul stabilit.	Se acceptă

Președinta Comisiei

Valentina BULIGA